

Handläggare
Ewa Jungstedt Pilestål
Telefon: 08-508 01 522**Till**
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
2018-10-25

Betänkande från Mottagandeutredningen (SOU 2018:22) - den kompletterande promemorian Ett socialt hållbart eget boende

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Omedelbar justering.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektörUlrika Axelsson
avdelningschef

Sammanfattning

Den kompletterande promemorian till Mottagandeutredningens betänkande handlar om förutsättningarna att begränsa möjligheterna för asylsökande att välja eget boende i vissa socialt utsatta områden. Utöver den sociala prövning som utredningen föreslår ska införas för asylsökande som bosätter sig i vissa kommuner, föreslås att vissa områden ska kunna undantas helt från möjligheten till eget boende med bibehållen dagersättning. Syftet är att begränsa de negativa konsekvenserna, såsom ökad trångboddhet, sämre förutsättningar för kommunerna att planera samt ökad segregation.

Förvaltningen anser att det är en fördel att kommunerna själva får avgöra vilka kommundelar som behöver omfattas av områdesbegränsning. Förslaget väntas inte medföra några negativa ekonomiska konsekvenser för kommunerna. Däremot kan det bidra till att minska segregationen. Det är viktigt att begränsa boendelösningar som riskerar att medföra trångboddhet, fysisk och psykisk ohälsa, ökad segregation och orimlig påverkan i vissa områden.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat Betänkande från Mottagandeutredningen (SOU 2018:22) – den kompletterande promemorian Ett socialt hållbart eget boende till Rinkeby-Kista, Farsta och Södermalms stadsdelsnämnder samt vissa facknämnder för synpunkter. Remissvaren ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 26 oktober 2018. Promemorian bifogas.

Ärendet

Den kompletterande promemorian till Mottagandeutredningens betänkande handlar om förutsättningarna att begränsa möjligheterna för asylsökande att välja eget boende i vissa, socialt utsatta, områden. Utöver den sociala prövning som utredningen föreslår ska införas för asylsökande som bosätter sig i vissa kommuner, föreslås att vissa områden ska kunna undantas helt från möjligheten till eget boende med bibehållen dagersättning.

Syftet med förslaget är att begränsa de negativa konsekvenserna av eget boende, såsom ökad trångboddhet, svårigheter för kommunerna att planera för bland annat skolor samt ökad segregation. Det är möjligt för regeringen att genomföra begränsningen av rätten till eget boende i vissa områden tidigare än att genomföra övriga förslag i betänkandet.

Den föreslagna områdesbegränsningen innebär att rätten till dagersättning och särskilt bidrag för asylsökande som väljer att bosätta sig i områden med socioekonomiska utmaningar, med vissa undantag, tas bort. Begränsningen ska omfatta vissa särskilt utsatta kommundelar. Sådana områden uppges finnas i 32 kommuner, däribland Stockholm. Dessa områden kommer inte automatiskt att omfattas av områdesbegränsning, utan det är kommunerna själva som får göra den bedömningen. En förutsättning för områdesbegränsning är att asylsökande erbjuds ett annat boende.

Ett problem som beskrivs är att det saknas mått för social och ekonomisk utsatthet i mindre geografiska områden än kommuner. Statistiska centralbyrån (SCB) har därför fått i uppdrag att ta fram en områdesindelning för statistisk uppföljning av socioekonomisk segregation.

Regeringen föreslår ta fram kriterier för om en kommun ska kunna omfattas av en modell med social prövning av eget boende. Kommuner ska sedan kunna ansöka hos Migrationsverket som prövar om kommunen uppfyller kraven.

Den 1 september föreslås vara sista dagen för en kommun att anmäla vilka områden som ska omfattas av begränsning av rätten till dagersättning vid eget boende under nästkommande år. Begränsningen ska enbart gälla den som väljer att flytta till eller inom ett sådant område under det kommande året. Om de nya bestämmelserna träder i kraft den 1 juli 2019 kan begränsningen börja gälla från den 1 januari 2020.

Förslaget väntas leda till att färre asylsökande väljer att bo i eget boende i kommuner med bostadsområden som har socioekonomiska utmaningar. Eftersom kommuner som har dessa utmaningar själva avgör om de vill att vissa områden ska omfattas av begränsning av eget boende eller inte, bedöms förslaget inte inskränka på den kommunala självstyrelsen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av administrativa avdelningen i samverkan med andra berörda avdelningar inom förvaltningen. Stadsdelsnämndens pensionärsråd och råd för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att lämna synpunkter på remissen.

Förvaltningens synpunkter

Stadsdelsförvaltningen är positiv till förslaget om att komplettera den sociala prövningen för asylsökande som bosätter sig i eget boende i vissa kommuner med begränsad rätt till dagersättning vid eget boende i områden med socioekonomiska utmaningar.

Förvaltningen anser att det är en fördel att kommunerna själva får avgöra vilka kommundelar som behöver omfattas av områdesbegränsning. Förslaget väntas inte medföra några negativa ekonomiska konsekvenser för kommunerna. Däremot kan det bidra till att minska segregationen.

Förvaltningen vidhåller den uppfattning som lämnades i det tidigare yttrandet över betänkandet om ett ordnat mottagande¹, att det är viktigt att begränsa boendelösningar som riskerar att medföra trångboddhet, fysisk och psykisk ohälsa, ökad segregation och orimlig påverkan i vissa områden.

Bilaga

Promemoria – Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande

¹ Mottagandeutredningens betänkande (SOU 2018:22) – ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande